

Expertpanel - Johan Gademan: Met liefde...

02-02-2011 22:03

Toen ik in 1994 ging werken bij Wolters-Noordhoff maakte ik de overstap als docent wiskunde in het voortgezet onderwijs naar de grote uitgeverwereld. Ik leerde daar snel twee dingen. Allereerst: je bent nauwelijks met de 'inhoud' bezig (ik gebruik bewust het woord content niet), en ten tweede: de smaak en belangstelling die ik had als docent is niet maatgevend voor wat je moet maken. Als docent was ik altijd op zoek naar voorbeelden, toepassingen, didactische inzichten en software die verhelderend werkte; dat was veel werk, maar gaf erg veel voldoening. Ik overweeg anno 2011 om mijn beroep als wiskundeleraar weer op te pakken. Het lijkt me leuk om te zien of ik anders les ga geven, ik ben benieuwd of ik veel geleerd heb, en of ik ideeën en inzichten die ik van 'buiten' meeneem in de praktijk kan brengen. Wanneer ik aan een herintrede in het voortgezet onderwijs denk, vraag ik me af of het nog wel bon ton is de inhoud en de didactiek belangrijk te vinden. En wat is er eigenlijk inhoudelijk en didactisch veranderd? En tot welke meerwaarde voor de docent en leerling heeft die eventuele ontwikkeling geleid?

De technologieschil die de laatste jaren aangebracht is op scholen heeft de aandacht voor inhoud en didactiek, zo lijkt het, naar de achtergrond verdrongen. Een elo, het administratiesysteem, het netwerk en e-portfolio hebben veel onrust gegeven en hebben het schoolleven vooral ingewikkelder gemaakt. Op NOT en andere conferenties waren er weer veel mensen die vooral het overtuigen dat het wél heel goed en zinnig is tot voornaamste taak op zich hebben genomen. Ja, het wordt allemaal gelukkig steeds toegankelijker; de gebreken worden steeds minder. Maar wel beschouwd, de technologie voor ontwikkeling van onderwijslesmateriaal zit nog steeds in de periode van het aanslingeren van de auto (29 januari bestond de auto 125 jaar) en is voor early adopters. Early adopters die elkaar napraten dat alles snel beter aan het worden is, dat zij de visie hebben waarvan het toch zo vreemd is dat zo weinig docenten die volgen en nauwelijks willen of kunnen uitvoeren. En de leerlingen zijn als we de 'geleerden' moeten geloven al veel verder. Klik, klik, en je kunt dit; klik, klik en je kunt dat. En heeft uw school nog geen ict-visie? Oeioei... Ok, er worden vergezichten geschetst die hoopvol zijn. Maar laten we reëel zijn. Het opstarten van de pc, het inloggen in een netwerk en/of elo, het internet opgaan kost veel tijd. Weegt het tijdverlies en alle rompslomp al op tegen de voordelen? Hoopvol zijn de ontwikkelingen rond digibord, e-reader en iPad. Digibord als alternatief voor schoolbord. E-reader en iPad als alternatief voor het schoolboek. Die zou ik zeker willen uitproberen als docent. Maar het zijn slechts middelen en dan heb je het nog niet over lesmateriaal. Het zijn wel hulpmiddelen die inhoud en didactiek kunnen verrijken.

Krijg ik bij toetreding tot het wiskundeonderwijs een déjà vu van 1994, met inhoud bezig zijn, is niet bon ton en mijn smaak en belangstelling is niet maatgevend voor hetgeen gevraagd wordt? Want, inhoud, didactiek, hoort u daar nog iemand over? Heeft daar nog iemand aandacht voor? Kennisnet? Nee, die willen meer pc's de school binnen hebben (als ik de nieuwjaarsboodschap van de directeur goed begrijp), bovendien mogen die geen 'inhoud' maken. Educatieve uitgeverij? Nee, die zijn aan het bezinnen, samensmelten, reorganiseren en het trainen van nieuwe ontwikkelingen. En broedende kippen moet je niet storen. Bovendien hebben ze al menig keer hun neus gestoten en zijn veel ICT-initiatieven steeds weer gestrand door de sterk wijzigende bestuderingssystemen. En toekomstvast mediumneutraal materiaal ontwikkelen is teveel lange termijn en dus commercieel niet verstandig. Overheid? Nee, die roept voor de Bühne dat onderwijs belangrijk is en denkt maximaal in zittingstermijnen. Universiteiten? Nee, VO is er juist om zich op de universiteiten te richten, niet andersom. De Schoolleiders, de VO-raad? Ja, verdorie ja, via VO-content willen zij de mensen die van inhoud en didactiek houden, ondersteunen bij het ontwikkelen van open lesmateriaal. Maar houdt dit initiatief wel stand?

Gelukkig is mijn smaak en belangstelling niet maatgevend ;-), en chargeer ik graag. Maar mijn pleidooi om te stoppen met het overtuigen dat de technologieschil zo geweldig is; en dat het nu echt tijd wordt voor overtuigende meerwaarde te gaan zorgen, mogen wat mij betreft wel meer mensen zich gaan aantrekken. Onlangs ontving ik een mail met de melding van een fenomenologisch onderzoek van Cees Hogendijk en meende ik steun te vinden, (of wilde ik dat lezen?) Hij zegt o.a. "Het traject van ict invoering tot nu toe lijkt op een technologische aanbod gerelateerde 'push'. En dat terwijl een 'pull' wenselijk is".

(Kennisnet, Rapport 'essay-analyse', uitgevoerd door drs Cees J. Hoogendijk, zie

<http://kennisnetonderzoek.wordpress.com/>)

Ik luister veel radio, internetradio, naar KXradio, mijn favoriete station. Onlangs mocht ik zelfs de playlist voor twee uur zendtijd vullen. En... weet je wat... mijn smaak werd gewaardeerd. KXradio heeft als slogan 'For the love of music'. Uit het hart gegrepen wat mij betreft. Weet weer waar het om draait in het onderwijs, we willen immers leerlingen helpen 'iets' te leren. Met liefde...

David Huijzer